

TYPOLOGIE VAN DE DECORATIETECHNIEKEN

I. Borduurwerk	p. 2
II. Decoratie met kralen	p. 11
III. Metalen decoraties	p. 15
IV. Papieren en perkamenten decoraties	p. 26
V. Bloemen uit diverse materialen	p. 31
VI. Beschilderingen	p. 34
VII. Kloskant	
VII.A. Kloskant in linnen	p. 37
VII.B. Kloskant in metaaldraad	p. 38
VIII. Galon	
VIII.A. Galon in metaaldraad	p. 46
VIII.B. Galon in textiel	p. 53
IX. Knooptechnieken	p. 63

I. BORDUURWERK

I. Type 1 – applicatieborduurwerk

Spiraalvormige motieven van membraangouddraad dat met witte zijdedraad geappliqueerd is op de onderlaag (in dit geval roze tafzijde W: I.C.a. T.3b). De gouddraad heeft een basis in perkament of papier. Vermoedelijk uit Keulen afkomstig, vergelijkbare exemplaren in Sankt Johanneskirche in Lüneburg, Duitsland.

In de relikenschat van Sint-Truiden heeft relik 101b een bijna identieke bloem (met 5 bladen). Deze is vervaardigd in gouddraad op perkament genaaid met linnen draden op een rode tafzijde.

Datering stilistisch: 13de-14de eeuw

Komt voor op relieken 39 en 45 (onderlaag).

Detail van X100449 (relik 39)

I. Type 2 – opgelegd gouddraad op fluweel

Centraal een gestileerde bladertak met symmetrische middenas uit opgelegde gouddraad, opgenaaid met rode zijdedraad. Aangevuld met links en rechts een intialen in getwijnde gouddraad (membraan gouddraad?) (D: VIII.A. T.13) en ingevuld met rivierpareltjes (D: II. T.7) die opgenaaid zijn met witte zijde. Op verschillende plaatsen zijn er metalen kralen (D: II. T.6) die opgenaaid zijn met gele getwijnde zijde.

Dit type borduurwerk komt enkel voor op het donkerbruin fluweel (W: II.A. T.7)

Datering stilistisch: 2de helft 15de eeuw

Komt voor op relieken 18 en 31.

Detail van X045017 (relik 18)

I. Type 3 – goud- en zijdeborduurwerk

Diverse weefsel als grondweefsel (W: I.C.e. T.2a, W: II.C.a. T.1 en W: II.A. T.7) met centraal een bloem in gekleurde zijde en membraanzilverdraad waarrond spichtige groene takken eveneens in zijde met de inrijgsteek geborduurd zijn. Geflankeerd met initialen in rivierparels (D: II. T.7) en membraangouddraad, bevestigd door een overhandse steek in getwijnde zijde. Toevoegingen van half bolvormige kralen (D: III. T.6) en andere decoratieve elementen die bevestigd zijn met gele, rode of groene getwijnde zijde.

Datering stilistisch: 2de helft 15de eeuw – begin 16de eeuw

Komt voor op relieken 20, 22, 23, 26, 28, 33, 35, 42, 44, 91, 92 en 93.

X100460 (reliëk 26)

I. Type 4 – applicatieborduurwerk

Geborduurde initialen uitgevoerd in een linnen koordje dat vastgezet is met zijde op wollen weefsel (W: I.A. T.1)

Datering stilistisch: 2de helft 15de eeuw

Komt voor op reliëk 36.

X100434 (reliëk 36)

I. Type 5 – opgelegd gouddraad

Applicatieborduurwerk met Z-getwijnde koorden in gouddraad op verschillende soorten weefsels vastgelegd zoals o.a. fluweel, zijde en damast. De gouddraden zijn opgenaaid met een overhandse steek met gele getwijnde zijdegaren, soms wordt ook platsteek, steelsteek en knoopsteek met gouddraad (filé S op nauwelijks zichtbare witte kern) gebruikt.

De gouddraden van metaallamellen in filé S gewikkeld op een beige kern, hebben een breedte van ongeveer 0,1 cm.

Datering stilistisch: 16de eeuw – 17de eeuw

Komt voor op relieken 1, 27, 40, 43 en 101.

X045116 (reliëk 27)

X044994 (reliëk 101)

I. Type 6 – opgelegd gouddraad (VIII.A. Type 13) in geometrische figuren

Opgenaaide, gedubbelde metaaldraad (file S op een witte kern), op een weefsel met overlangse steken in gele getwijnde zijde in geometrische figuren (ster, rozet, ruit,...). Aangevuld met verschillende metalen decoraties zoals o.a. metalen plaatjes (D: III. T.1a), kralen (D: II. T.6) en lovertjes (D: III. T.2).

Datering stilistisch : 2de helft 15de – begin 16de eeuw

Komt voor op relieken 61, 69, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 95, 110 en 111.

Detail van X044076 (reliëk 88)

I. Type 7 – applicatieborduurwerk

Applicatieborduurwerk van de monogrammen IHS, ANA, ANNA en MA met daarboven een horizontale balk. De weefsels die gebruikt zijn voor het invullen van de initialen zijn ofwel effen fluweel of satijn, ofwel gestreepte complex weefsels. De contouren zijn in getwijnde koorden van gouddraad. In de monogrammen zijn er ook enkele draden gouddraad gebruikt ter versiering.

De monogrammen worden vaak geflankeerd door glaskralen in bloemvorm geplaatst (D: II. T.2 en D: II. T.3) en metalen plaatjes met leeuwenkoppen (D: III. T.1).

Dit alles is opgenaaid met een zijde getwijnd geel garen op het weefsel.

Datering stilistisch: Deze decoraties kwamen in het laatste kwart van de 16de en het begin 17de eeuw voor in de mode.

Komt voor op schedelreliëken:

- IHS : 2, 4, 7, 11, 13, 14 en 48.
- ANA : 3, 8, 9 en 15.
- ANNA : 24.
- MA : 5, 6, 10, 17 en 38.

Detail van X045108 (reliëk 2)

Detail van X045124 (reliëk 24)

I. Type 8 – opgelegd gouddraad

Takken en florale motieven in zilverborduurwerk, in platsteek en steelsteek.

Metaaldraden: zilverdraad, filé S op witte kern en filé S op een zichtbare witte kern.

Vermoedelijk recuperatie uit kostuums.

Datering stilistisch: 17de eeuw.

Komt voor op relieken 51, 56 en 57.

Detail van X036096L (reliëk 56)

Detail van X044965 (reliëk 51)

I. Type 9a – reliëfborduurwerk

Borduurwerk in metaaldraden (goud- of zilverdraden) met vulling zodat een reliëf bekomen wordt, ook stulpborduurwerk genoemd. Verschillende soorten metaaldraden worden vaak door elkaar gebruikt, zoals o.a. cantille (spiraal van metaaldraad rond een kerndraad) en lamellen. De motieven werden afzonderlijk vervaardigd en nadien op een grondweefsel bevestigd.

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op relieken 64, 77 en 115.

Detail van X044986 (reliëk 64)

Detail van X044956 (reliëk 77)

I. Type 9b – reliëfborduurwerk aangevuld met borduurwerk in zijde

Reliëfborduurwerk met metaaldraden in combinatie met borduurwerk in zijde garen.

Gebroken witte satijn (kettingsatijn5Z) geborduurd in platsteek met bloemenranken in opgelegde gouddraad, groene zijde en zilverdraad, bevestigd met een bleekgele zijde.

Datering stilistisch: 17de - 18de eeuw

Komt voor op relieken 32 en 113.

X100438 (reliëk 32)

X100439 (reliëk 32)

I. Type 10 – crewel borduurwerk

De ondergrond is een linnen keperweefsel (D: I.B.b. T.1) waarop een bloemmotief in veelkleurige wol is geborduurd, zogenaamde crewel.

Deze techniek is afkomstig uit Engeland en werd voor veel doeleinden gebruikt zoals versiering voor onderrokken, interieurtextiel,

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op relik 112.

Detail van X044970 (relik 112)

I. Type11 – zijde borduurwerk

Wit satijn (W: I.C.d. T.5) met borduurwerk in ingrijpsteek met zijde garen, motieven van lijnen in blauwe tinten en veelkleurige (beige, groen, blauw,...) bloemen zijn aangebracht.

Dit geborduurd weefsel is duidelijk een recuperatieweefsel het borduurwerk is waarschijnlijk afkomstig van een profaan 18de-eeuws kostuum. Dit wordt duidelijk door de aanwezigheid van naden zonder duidelijke functie ten opzichte van deze relieken. Sommige weefsels zijn afgewerkt met linten en hebben knoopsgaten, vermoedelijk waren dit de mouwboorden.

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op relieken 18, 25, 28, 29, 32 en 35.

X100437 (relik 25)

I. Type 12a – zijde- en goudborduurwerk

Kettingsatijn 5S (W: I.C.d. T.8) met geborduurde bloemtakken van rode en groene zijde en gouddraad (filé S over witte kern) in platsteek en steelsteek.

Datering stilistisch: tweede helft 15de eeuw

Komt voor op relik 51.

Detail van X044965 (relik 51)

I. Type 12b – zijde- en goudborduurwerk

Effen satijn 5Z (W: I.C.d. T.6) met borduurwerk van dunne goud- en zilverdraad (filé S, beiden op witte kern); de contouren zijn in zijdedraad.

De gebruikte techniek is platsteek en ingrijpsteek (de metaaldraad gaat door het weefsel). De letters zijn vervaardigd met spansteken.

Datering stilistisch: 17de eeuw

Komt voor op relieken 110 en 113.

Detail van X044992 (relik 110)

I. Type 13 – opgelegd gouddraad Wit (in situ verkleurd, roze) satijn S (W: I.C.d. T.7) met borduurwerk in metaaldraad (gouddraad, filé S rond witte kern) in platsteek en steelsteek. Datering stilistisch: 18de eeuw Komt voor op reliek 63.	 Detail van X044988 (relik 63)
I. Type 14 - opgelegd metaaldraad In horizontale richting vlak opgelegde zilverdraad, gehecht met beige zijde met een stippenpatroon voor de achtergrond en de tekst. Datering stilistisch: 17de - 18de eeuw Komt voor op relieken 65, 113 en 114.	 X100522 (relik 113)
I. Type 15 – opgelegde cantille Goudborduurwerk met opgelegde cantille van goud- en zilverdraad. Het is opgenaaid met witte getwijnde zijde. Datering stilistisch: 16de - 17de eeuw Komt voor op relieken 69, 72 en 102.	 Detail van X044964 (relik 69)

I. Type 16 – reliëfborduurwerk in linnen Op onderlaag in witte linnen zijn twee wenkbrauwen en een neus aangebracht in reliëfborduurwerk in linnen. De wenkbrauwen zijn opgebouwd uit getwijnde strookjes linnen in effenbinding en opgenaaid met getwijnde witte draad. De neus is opgebouwd uit een stukje wit linnen in effenbinding, opgevuld en opgenaaid met overhandse steken in witte, getwijnde draad. Komt voor op relik 33.	 X100440 (relik 33)
II. Decoratie met kralen	
II. Type 1 – imitatie parel Dun bol geblazen glas dat een parel nabootst. Diameter is ca. 1cm. Komt voor op relieken 23 en 93.	 Detail van X100470 (relik 23)

II. Type 2 – blauwe kralen Het glas werd in een staaf geblazen en vervolgens, wanneer het nog heet was, doorgesneden tot individuele kralen. De zijanten werden ingedeukt tot een ronding. De blauwe kralen zijn opgenaaid per 4 of 6 in een soort bloemmotief van gouddraad. De kralen hebben een diameter tussen 0,3 en 0,5 cm. Datering stilistisch: deze kralen zijn gebruikt als versiering van de 17de-eeuwse verpakking. Komt voor op relieken 2, 3, 4, 6, 10, 14, 48 en 95.	 Detail van X100498 (reliëk 2)
II. Type 3 – witte kralen Het glas werd in een staaf geblazen en vervolgens, wanneer het nog heet was, doorgesneden tot individuele kralen. De zijanten werden ingedeukt tot een ronding. De witte kralen zijn opgenaaid per 4 of 5 in een soort bloemmotief van gouddraad. Op relieken 24 en 59 komen ze soms ook afzonderlijk voor. Ze zijn dan opgenaaid met een steek. De kralen hebben een diameter tussen 0,3 en 0,5 cm. Komt voor op reliëk 5, 7, 8, 11, 13, 15, 17, 24, 38 en 59.	 X100474 (reliëk 5)

II. Type 4 - groene kralen

Het glas werd in een staaf geblazen en vervolgens, wanneer het nog heet was, doorgesneden tot individuele kralen. De zijkanten werden ingedeukt tot een ronding.

De kralen hebben een diameter tussen 0,3 en 0,5 cm.

Deze zijn enkel afzonderlijk gebruikt, als versiering van de 17de-eeuwse verpakking.

Komt voor op reliek 72.

Detail van X044958 (relik 72)

II. Type 5 – glaskraal rood

Witte glaskraal als onderlaag voor een opgekleefd stukje rood glas. Ze imiteren een edelsteentje of halfedelsteentje.

Afmetingen: diameter kraal: 0,4cm

Deze kraal komt voor op de versiering van de relieken en reliekhouders uit de laat 16de of vroeg 17de eeuw.

Komt voor op relieken 59 en 78.

Detail van X044954 (relik 59)

II. Type 6 – half bolvormige kraal

Halve bollen (hol) in zilverkleurig metaal met twee gaatjes, zodat ze op een textiele ondergrond genaaid kunnen worden. Een rood fluwelen beurs uit de relikenschat van Tongeren heeft dezelfde soort kralen op de zijnaden.

Deze kralen, met een diameter van 0,3 cm, komen voor op de geborduurde kinbanden uit de tweede helft van de 15de eeuw.

Labo analyse: XRF Synthese: koperdrager met daarop zilverlaagje (?).

Komt voor op relieken 18, 20, 22, 23, 26, 28, 29, 29A, 30, 32, 33, 35, 42, 44, 74, 75, 76, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 103 en 111.

X100460 (reliëk 26)

II. Type 7 – rivierparels

Opgenaaide rivierparels, bevestigd met witte zijde. Als contour werd getwijnde gouddraad, lamel op beige kern, gebruikt. (D: VIII.A. Type 13)

Het gebruik van rivierparels was bijzonder in de mode in de tweede helft van de 16de en het begin van de 17de eeuw.

Komt voor op relieken 20, 22, 23, 26, 28, 29, 29A, 30, 32, 33, 35, 42, 44, 74, 91, 92, 93, 94 103 en 104.

X100421 (reliëk 35)

II. Type 8 – Vergulde witte parels

Een witte glaskraal, mogelijks verguld.

Afmetingen: diameter kraal: 0,4cm

Komt voor op reliek 59

Detail van X044954 (relik 59)

III. Metalen decoraties

III. Type 1a – metalen plaatjes, maskertjes

Metalen ronde plaatjes, ook wel affiques genoemd, met de afbeelding van maskers of leeuwenkoppen. Ze zijn vervaardigd in gestanst messing. Ze hebben een diameter van 1,6 cm en hebben steeds kleine gaatjes zodat ze opgenaaid kunnen worden.

Datering stilistisch : De traditie van het gebruik van metalen plaatjes ter versiering van kledij en religieuze gewaden bestond reeds in de 13de eeuw. De plaatjes zijn meestal met een in reliëf ingeperste versiering. In de reliekschat komen ze voor op botten verpakt in de tweede helft van de 15de eeuw en op bijna alle schedelomhullingen uit de laat 16de of begin 17de eeuw voor.

Labo analyse:

XRF synthese : de leeuwenkoppen zijn uitgevoerd in messing. Op enkele plaatsen werd ook zilver gedetecteerd. Dit zou kunnen wijzen op een zilverlaagje aan het oppervlak dat door slijtage op de meeste plaatsen niet meer aanwezig is.

- XRF (Art TAX) op reliek 88:
Samenstelling metaal: Cu, Zn, (Fe)
Interpretatie: koper met zinklegering (messing).
- XRF (Art TAX) op reliek 89:

Y009693L (relik 88)

Samenstelling metaal: Cu, Zn, (Ag, Fe) Interpretatie: koper met zinklegering met aan de rand sporen van een zilveren laag. Komt voor op relieken 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 24, 38, 48, 83, 87, 88, 89 en 90.	
III. Type 1b – metalen plaatjes, rad Een rad waarin een ster in goudblik uitgesneden is. Afmeting diameter : 1,6 cm Datering stilistisch : 16de - 17de eeuw Komt voor op reliek 75.	 Detail van X044954 (relik 75)
III. Type 1c – metalen plaatjes, bloem Bloem met vijf bladeren in goudblik uitgesneden en voorzien van twee gaten om het te kunnen opnaaien. Afmeting diameter : 0,9 cm Datering stilistisch : 16de -17de eeuw Komt voor op reliek 75.	 Detail van X044954 (relik 75)

III. Type 2 – lovertjes

De lovertjes komen in verschillende vormen en maten voor op de relieken. Zo zijn er lovertjes in druppelvorm met een gat aan het spitse uiteinde, ronde lovertjes met een gat in het midden of aan een rand, lovertjes in de vorm van gestante bladeren en lovertjes in de vorm van een opengewerkt rad. Ze zijn steeds uit zeer dun metaal gemaakt.

Datering stilistisch : ze horen bij de presentatievormen uit de tweede helft van de 15de en het begin van de 16de eeuw.

Labo analyse:

XRF Synthese: de metalen lovertjes bestaan hoofdzakelijk uit zilver.

- XRF (Art TAX): op reliek 86

Samenstelling metaal: Ag of Cu, Ag(Fe)

Interpretatie: hoofdzakelijk zilver

III. Type 2a – druppelvormige lovertjes

Lengte bladvormige lovertjes: 0,6 cm – breedte druppelvormige lovertjes: 0,4 cm

Komt voor op relieken 2, 10, 11, 12, 16, 38, 44, 75, 78, 83, 84, 86, 87, 88, 89, 90, 94, 95, 110.

Detail van X100502 (relik 95)

III. Type 2b – ronde lovertjes

Diameter lovertjes: 0,5 cm

Komt voor op relieken 2, 10, 11, 12, 16, 24, 38, 44, 75, 78, 88, 99, 100, 102 en 104.

Detail van X100489 (relik 12)

III. Type 2c – kruikvormige lovertjes Lengte kruikvormige lovertjes: 0,8cm – Breedte kruikvormige lovertjes: 0,4cm Komt voor op relieken 88 en 90.	 Detail van X100501 (reliëk 90)
III. Type 2d – stervormige lovertjes Goudkleurig, waarschijnlijk verguld. Diameter stervormige lovertjes: 0,7cm Komt voor op reliëk 75	 Detail van X100523 (reliëk 75)

III. Type 2e – gestanste lovertjes

Lovertjes in metaal met een gaatje om te bevestigen, het metaal vertoont een raster patroon, dit komt voor op verschillende vormen van lovertjes.

Afmetingen : breedte : 0,6 cm – lengte : 1 cm

Komt voor op relieken 2, 38, 75, 88.

X100500 (reliëk 88)

III. Type 3 – samengestelde bloem

Elke bloem bestaat uit vier bloemblaaden samengesteld uit een spiraal van ijzerdraad en omwikkeld met gele of donkergele zijde (afwisselend een lichte en een donkere bloem). Als hart is een goudkleurige lover met gekartelde randen vastgezet met een laitondraad dat omwikkeld is met gele zijde. De bladen hadden oorspronkelijk allemaal aan de buitenrand ingewikkelde lussen in zilverdraad op witte zijden kern. Enkele lichte bloemen hebben nog aan de buiten- en binnenzijde een druppelvormige lover in zilver, gehecht op een lus van metaaldraad. Enkele donkere bloemen hebben nog een stervormige goudkleurige lover als versiering. De basis van de bloemen en de kroon is omwikkeld met groene zijde.

Afmeting diameter : 2,1 cm

Datering stilistisch : 16de-17de eeuw

Komt voor op reliëk 75.

Detail van X100523 (reliëk 75)

III. Type 4 – cantille

Fragmenten van een dubbele draad cantille die ruitmotieven vormt en tussen de ruiten telkens 3 maal in de Z richting getwijnd is.

Komt voor op reliëk 23.

Detail van X100470 (reliëk 23)

III. Type 5a – gedubbelde metaaldraad in kruisvorm gewikkeld

Kruiselings omwikkeld met gedubbelde zilverdraad (filé S membraan gewonden rond witte of roze zijden kerndraden).

Komt voor op relieken 37, 50, 51, 52, 53, 56, 57, 61, 63, 64, 65, 66, 70, 91, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 110 en 111.

Detail van X044072 (reliëk 92)

III. Type 5b – gedubbelde metaaldraad in rastervorm

In rastervorm omwikkeld met gedubbelde metaaldraad, membraan gouddraad en zilverdraad met een beige gele kern in S richting omwonden.

Datering stilistisch : 15de eeuw

Komt voor op relieken 54, 56, 57, 63, 103.

Detail van X044978 (reliëk 103)

III. Type 5c – zilver strip tot spiraal

Kruiselings omwikkeld met tot spiraal gewikkelde strips zilver, van verschillende diameters in S-richting
Komt voor op relieken 78 en 107.

Detail van X044993 (reliëk 78)

III. Type 6 – platgeperste amalgaam

Geschulpte zijden, opgebouwd uit platgeperst amalgaam van groene zijde en getrokken goud- en zilverdraden die tot spiraal gewonden zijn en dan geplet zijn. Rand met ijzerdraad met platgeslagen oogjes.
Datering stilistisch : 18de eeuw
Komt voor op relieken 77 en 115.

detail van X044956 (reliëk 77)

III. Type 7 – decoratie opgebouwd uit verschillende metaaldraden	
III. Type 7a – rand van bloemen Rand van 18 bloemen met vijf bladeren, opgenaaid op karton. De bladeren worden gevormd met een ijzerdraad, dat omwikkeld is in S-richting met een gouden lamel; daarover is er een tot spiraal getrokken gouddraad. In elk blad is er als opvulling een glazen kraal. Het hart van de bloem is ook een glazen kraal die verguld is, vastgezet met een spiraal gouddraad. Afmeting diameter : 1,4 cm Datering stilistisch : 16de -17de eeuw Komt voor op relik 76.	 X100531 (relik 76)
III. Type 7b – decoratie met opgenaaide metaaldraad Aaneengeschakelde S-vormen in gouddraad (filé S op gebroken witte kern, waarrond een spiraal in volle gouddraad gewikkeld is). In de ogen van de S-vormen is er een blauwgroene glaskraal. Het veld ernaast is opgevuld met gouden lovertjes die vastgezet zijn met een spiraal van volle platte metaaldraad. Aan beide randen is er een zilverdraad (filé S op witte kern, waarrond een volle zilverdraad in spiraal gewikkeld is). Komt voor op relieken 99 en 100.	 Detail van X100524 (relik 99)

III. Type 7c – decoratie met opgenaaide metaaldraad

Twee zilverdraden (filé S op witte kern waarrond een volle zilverdraad in spiraal gewikkeld is) zijn S getwijd en opgenaaid. In elke opening is een stukje goud cantille genaaid. Hetzelfde cantille vormt onderaan een rand die afgewerkt is met in lussen genaaide zilverdraad (filé S op witte kern).

Komt voor op relieken 99 en 100.

Detail van X100524 (reliëk 99)

III. Type 7d – decoratie met opgenaaide metaaldraad

Vastzetten van elementen (schedula, botfragmenten,...) met een combinatie van gouddraad (filé Z op gele zijden kern) getrokken tot lussen en een gouddraad getrokken tot spiraal.

breedte : 0,5 cm

Datering stilistisch : 16de – 17de eeuw

Komt voor op reliëk 76.

Detail van X100531 (reliëk 76)

III. Type 7e – rand in metaaldraad Complex opgebouwde rand met eerst een rand van een ijzerdraad Z omwikkeld met goudlamel, waarrond een strak Z gewonden spiraal in getrokken gouddraad zit, en een tweede gelijkaardige rand maar met een lussenpatroon. Breedte : 1,5 cm Datering stilistisch : 16de – 17de eeuw Komt voor op reliek 76.	 Detail van X100531 (relik 76)
III. Type 8 – oogjesrand Rand in zilverdraad, waarvan de ogen geplet zijn. Breedte : 0,2 cm Komt voor op relieken 69, 72, 77 en 115.	 Detail van X044958 (relik 72)
III. Type 9 – zilverlamel Geplooiide zilverlamel; opgenaaid met overliggende steken. Breedte : 0,3 cm Komt voor op relieken 69 en 72.	 Detail van X044958 (relik 72)

III. Type 10 – gefestonneerde randen

Randafwerking met concentrische rijen festonsteken van gouddraad en verschillende kleuren zijde, waarbij vaak over metalen vuldraad gewerkt is. Er is steeds over de rijen festonsteken een getwijd koord (2SZ getwist) aangebracht in polychrome zijde. In relik 105 is één element van de koord een snoer rivierparels, in relik 74 is er één snoer met half bolle metalen kralen en een diagonale opgenaaide snoer van rivierparels. Het valt op dat deze omlijstingen met heel veel zorg gemaakt zijn. Om de eindafwerking zo mooi mogelijk te maken is de laatste rij steken eerst een rij festonsteken rond een dubbele metaaldraad gelegd. Deze rij wordt dan met de voorlaatste rij festonsteken aan de lijst bevestigd. Op de laatste rij worden er soms op regelmatige afstanden picots toegevoegd.

Vergelijkingsmateriaal voor deze medaillons wordt in vele besloten hofjes gevonden.

Afmetingen: breedte : 2,2 cm

Datering stilistisch: vermoedelijk in de tweede helft van de 15de of het begin van de 16de eeuw.

Komt voor op relieken 74, 105, 106 en 107.

Detail van X044975 (relik 74)

III. Type 11 – rand uit metaaldraden

Lijst bestaande uit drie randen die aan het karton gehecht zijn met lussen in gewikkelde volle metaaldraad. De drie onderdelen op zich zijn met elkaar verbonden door dezelfde soort metaaldraad.

De binnenste rand bestaat uit een volle metaaldraad waarrond een goudlamel in Z gewonden is. Daar rond is dan nog een gouddraad cantille gewonden in Z-richting.

De middelste rand is opgebouwd uit een niet zichtbare cantille, waarrond witte zijde gewikkeld is. Hierover is vervolgens een goudlamel gewikkeld. De cantille is tot een spiraal gedraaid (geen kern).

De buitenste rand bestaat uit dezelfde draad als de binnenste. Deze draad vormt hartmotief en lus motief die opgevuld worden met kralen. De lussen hebben een witte glaskraal, mogelijks verguld (D: II. Type 8). De harten hebben een rode glaskraal (D: II. Type 5).

Komt voor op relik 59

Detail van X044954 (relik 59)

IV. Papieren en perkamenten decoraties

V.

IV. Type 1 – papieren hartjesrij

Een strook papier (verguld?) is geknipt om een rij op elkaar gestapelde harten te vormen.

Afmetingen: breedte hartjes: 1 cm

Datering stilistisch: Het is niet duidelijk van wanneer het papier met hartvormige uitsnijdingen dateert.

Labo analyse:

SEM-EDX Synthese: een papierstrookje in hartjes geknipt werd aangebracht als decoratief element, men kan een met rood- en met zwartgeverfd gedeelte onderscheiden. De rode verflaag werd bekomen met een ijzeroxide pigment (oker pigment), terwijl de zwarte laag het resultaat is van zilvercorrosie

- SEM-EDX (JEOL): rode verflaag op reliek 30:
Samenstelling anorganisch pigment: Fe, O
Interpretatie: ijzeroxide pigment
- SEM-EDX (JEOL): zwarte verflaag op reliek 30:
Samenstelling anorganisch pigment: Ag, Cl
Interpretatie: gecorrodeerde zilverlaag

Komt voor op relieken 2, 18, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 33, 35, 39, 42, 44 en 45.

Detail van X100446 (relik 30)

IV. Type 2 – perkament

De folio's zijn afkomstig uit een psalmenboek uit de 13de eeuw. Het komt op verschillende relieken voor en na onderzoek zouden ze allemaal uit eenzelfde boek komen. Het perkament is beschreven met een Latijnse tekst in zwarte inkt en met blauwe en rode majuskels en versieringen.

Datering stilistisch : 13de eeuw

Komt voor op relieken 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 24, 38, 48 en 82.

X100492 (reliëk 13)

IV. Type 3 – schedula

Perkament in rechthoekige repen geknipt, waarop met diverse kleuren (rood of bruin) en soorten inkt (al naargelang de periode) de heiligen benoemd zijn.

Komt voor op relieken 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 38, 48, 54, 62, 73, 74, 77, 99, 100, 103, 104, 105, 106, 107, 109, 112 en 115.

X044978 (reliëk 103)

IV. Type 4 – perkament

Perkament met geschreven tekst in donkerbruine inkt.
Komt voor op relik 75

X036086L (relik 75)

IV. Type 5 – groen blad

Groen papier, lijkt een onderdeel van een blad te zijn.
Komt voor op relik 22.

X100455 (relik 22)

IV. Type 6 – beschilderd papier

Opbouw van verschillende lagen papier op elkaar, gerecycleerde papier (hergebruik van resten van boek en perkament). Uitgesneden papier in verschillende lagen, versierd met botten, goudkleurige bollen, beschilderd? (blauw en geel en rood). Zilverkleurige rand met uitgesneden vormen.

Datering stilistisch : 17de – 18de eeuw

Komt voor op relik 109.

Detail van X044973 (relik 109)

X100510 (relik 109)

IV. Type 7 – Sierpapier

De achterzijde van enkele miniatuurantependia is versierd met een 17de - 18de-eeuws sierpapier. Het gaat om brokaat-, bronsverniss-, marmer-, stijfsel(verf)-, houtnerf-, sits- of katoenpapier. Deze papiersoorten werden vooral gebruikt bij het maken van boeken en dienden vooral als schutbladen. Veelal zijn de aanwezige papieren in slechte staat.

Komt voor op relik 52, 54, 60, 61, 64, 65, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 110, 111 en 113.

X036030L (relik 61)

X036112L (relik 71)

X036052L (relik 113)

VI. Bloemen uit diverse materialen

V. Type 1 – bloem soort 1

Er zijn twee soorten bloemen: beide soorten zijn samengesteld uit een bloemhart, bloembladeren en schutbladeren. Door hun metalen uiteinden samen te torsen, kunnen ze bevestigd worden op een soort van kroon. Bij beide types is het bloemhart vervaardigd in een tot spiraal gewonden metaaldraad. Het hart is al dan niet versierd met een lover.

Bij dit bladtype zijn de contourdraden een tot een spiraal gewikkelde metaaldraad (laiton).

De bladeren worden gevormd door zijdedraad en metaaldraden tussen de spiralen te spannen. Bloemhart vervaardigd in een tot spiraal gewonden metaaldraad al dan niet versierd met een lover (diverse vormen).

Afmetingen : diameter van blaadjes : max. 1 cm

Datering stilistisch : laat 15de – begin 16de eeuw

Komt voor op relieken 5, 10, 11, 16, 28, 31, 38, 44 en 78.

X100448 (reliëk 44)

V. Type 2a – bloem soort 2

Er zijn twee soorten bloemen: beide soorten zijn samengesteld uit een bloemhart, bloembladeren en schutbladeren. Door hun metalen uiteinden samen te torsen, kunnen ze bevestigd worden op een soort van kroon. Bij beide types is het bloemhart vervaardigd in een tot spiraal gewonden metaaldraad. Het hart is al dan niet versierd met een lover.

Bloemblad wordt hier gevormd door een perkamenten strip (cartisane) gebruikt dat omwikkeld is met zijdedraad en of metaaldraad (metaallamel en metaalstrip).

Bloemhart vervaardigd in een tot spiraal gewonden metaaldraad al dan niet versierd met een lover.

Datering stilistisch : laat 15de – begin 16de eeuw

Komt voor op relieken 2, 10, 11, 12, 16, 38, 44 en 78.

X100449 (reliëk 44)

V. Type 2b – bloem soort 2

Heel gelijkaardig met Type 2a, maar hier is het bloemhart vervaardigd in een pompon van witte zijde.

Datering stilistisch : laat 15de – begin 16de eeuw

Komt voor op relik 78.

X100536 (relik 78)

V. Type 3 – bloem uit opgerolde weefsels

Bloem opgebouwd uit verschillende lagen. Het hart bestaat uit een strookje beige zijdeweefsel opgewonden en vastgemaakt met groen laiton. De eerste reeks bladeren zijn in roze katoen: smalle strook katoen dubbel gebruikt en met twee draden met een twijndraad in groen laiton vastgezet en lussen doorknipt. De tweede reeks bladeren is op dezelfde manier gemaakt, maar met gesteven wit katoen en gele koperdraad als twijndraad. De twijndraden zijn tot een spiraal gewikkeld om de bloem te vormen. Het is mogelijk dat dit door middel van een twijntoestel gemaakt werd.

Datering stilistisch : 18de eeuw

Komt voor op relik 21.

X100433 (relik 21)

V. Type 4

Op het kruin van de schedel is een restant van een bloem aanwezig. Het gaat om een in cirkel geplooid ijzerdraad met langs de voorkant een 'bloem' van witte (oorspronkelijk fel roze) zijdedraden met in het midden een ingekleefd hart in donkerbruin weefsel (laken of fluweel?). Op sommige plaatsen is de ijzerdraad omwikkeld met groen papier, vermoedelijk stelt dit dan de steel voor. Er is ook een blauw papier rondom de draad gewikkeld.

Datering stilistisch: 16de - vroeg 17de eeuw

Komt voor op relik 29.

X100465 (relik 29)

V. Type 5

Langwerpige bladeren in perkament omwikkeld met zijde (buitenste bladeren met blauwe zijde en binnenste bladeren met roze zijde) en gouden lamel. Elk blad is omgeven door een in lussen gelegde metaaldraad (metalen kern met verzilverd koper lamel S) op de lussen zitten regelmatig gouden lovertjes. De bladeren en hun contouren zijn omwikkeld met getrokken fijne zilverdraad.

Bladeren gevormd door lussen metaaldraad (goudlamel S met een kern in metaal omwikkeld met witte zijde) tussen de lussen is een groengele zijde gespannen en daarrond gewikkeld een spiraal in metaaldraad (gewikkelde platte goudkleurige draad).

Datering stilistisch : laat 15de – begin 16de eeuw

Komt voor op relik 78.

X100537 (relik 78)

VII. Beschildering

VI. Type 1 – in vorm genaaid beschilderd linnen

Het linnen is duidelijk gekleurd na het weven, vermoedelijk door een gekleurde apprêt aan te brengen. Dit was ook gebruikelijk bij voeringstoffen van kerkelijke gewaden in de 17de en 18de eeuw. Beschildering in paars of rood is hoogstwaarschijnlijk aangebracht na montage, want het gaat over de verschillende lagen en naaidraden heen en soms op andere onder delen (in situ beschilderd).

Verschillende kleuren: Paars (2, 11, 17) Rood (3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16) Bruinrood (6, 7) en Roze (24), soms meerder lagen over elkaar zoals bij 11.

Labo analyse:

HPLC-PDA/SEM-EDX Synthese: de rode verflaag bevat geen anorganisch pigmenten maar is samengesteld uit rode kleurstof afkomstig van roodhout in combinatie met looistoffen.

- HPLC-PDA (Alliance) van weefsel met rode verflaag op reliek 16:

Analyse van zuur extract: Resultaat uitgedrukt als relatieve verhouding (%) van de piekoppervlaktes van de kleurstofcomponenten na integratie bij opgeven golflengte(s)

Organische kleurstofcomponenten (λ : 255 nm): 54 marker roodhout, 46 ellagzuur

Biologische kleurstofbronnen: Roodhout en looistoffen

- SEM-EDX (JEOL): rode verflaag op reliek 16:

Samenstelling anorganisch pigment: O,C,(Ca,Mg,S)

Interpretatie: geen anorganische pigmenten

Komt voor op relieken 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 en 24.

X100485 (relik 11)

VI. Type 2 – vergulde zijdeweefsel

Rode en beige tafzijde als ondergrond, bedekt met zilver-of bladgoud. De vergulde zilverlaag is sterk gecorrodeerd.

Datering stilistisch: 13de eeuw?

Labo analyse:

SEM-EDX Synthese: de grijze metaallaag zijn overblijfselen van een oorspronkelijke decoratie in verguld zilver zoals blijkt uit de elementanalyse. De goudlaag is bijna volledig verdwenen en de zilverlaag sterk gecorrodeerd.

- SEM-EDX (JEOL): goudlaag op reliek 30:
Samenstelling metaal: Ag, Au, (Ca, O, Cl)
Interpretatie: vergulde zilverlaag met corrosie
- SEM-EDX (JEOL): donkergrijze metaallaag op reliek 30:
Samenstelling metaal: Ag, Au, S, (Ca, O, Cl)
Interpretatie: vergulde zilverlaag met corrosie
- SEM-EDX (JEOL): grijze metaallaag op reliek 31
Samenstelling metaal: Ag, Au, S
Interpretatie: vergulde zilverlaag met corrosie

Met een beige (W: I.C.a. Type 5c) ondergrond komt het voor op reliek 30

Met een rode (W: I.C.a Type 2c) ondergrond komt het voor op relieken 31 en 42.

X100452 (relik 42)

VI. Type 3 – goud of zilver op fluweel

De decoratie bestaat uit vermoedelijk een kleefstof dat aangebracht is met een sjabloon, waarna vervolgens goud- en zilverblad op een lederstrip of membraan is gehecht. Het metaalblad heeft een licht onregelmatig oppervlak omdat het op de haartjes van de pool van het fluweel zit.

Patroon: bovenaan een rand met afwisselend zilver en gouden cirkels en eronder is er een golvende rank in zilver en goudkleurige bladeren.

Datering stilistisch 15de - 16de eeuw

Komt voor op relieken 12 en 16.

X100491 (reliëk 16)

VI. Type 4 – resten van helblauw pigment

Op het vergulde tafzijde weefsel zit midden onderaan van de keerzijde een restant van een helblauw pigment. Mogelijks is het een streep waar in plaats van goud een helblauw pigment gebruikt werd.

Laboanalyse:

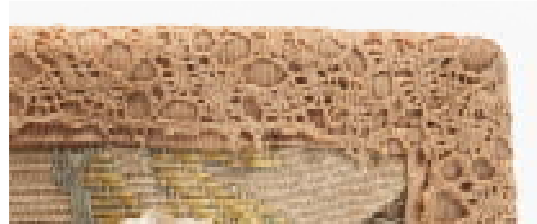
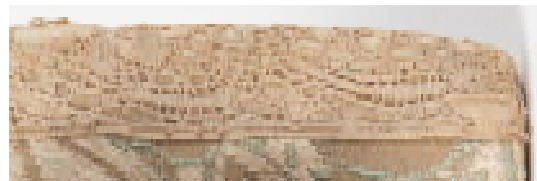
SEM-EDX/MRS Synthese: via micro-Ramanspectroscopie werd het pigment geïdentificeerd als azuriet, een blauw natuurlijk voorkomend mineraal. Belangrijke plaatsen van herkomst in Europa waren Hongarije, Duitsland (Saksen, Tirol en Saarland) en Frankrijk. Het pigment wordt bekomen door het vermalen en het wassen van het mineraal.

- SEM-EDX (JEOL): blauwe verflaag op reliëk 30:
Samenstelling anorganisch pigment: Cu, O, C
Interpretatie: azuriet

X100461 (reliëk 30)

MRS (micro-Ramanspectroscopie): blauwe verflaag op reliek 30: Samenstelling anorganisch pigment: azuriet ($2\text{CuCO}_3 \cdot \text{Cu}(\text{OH})_2$). Interpretatie: azuriet, een blauw natuurlijk voorkomend mineraal Komt voor op reliek 30.	
VIII. Kloskant	
<u>VII.A. KLOSKANT IN LINNEN</u>	
VII.A. Type 1 Smalle stroken (max. 3 cm breedte) uitgevoerd in kloskant en vervaardigd in linnen, wordt stopkant genoemd. De motieven hebben een dikkere contourdraad in linnen. Opvallend is dat tijdens het klossen de spelden gestoken zijn binnen de contourdraden, een kenmerk dat bij stropkant uit de 18de eeuw wel meer voorkomt. Stropkant, met hartvormige motieven in netslag op een grond van Dieppe slagen. Datering stilistisch: 18de eeuw Komt voor op reliek 98.	 X100525 (relik 98)
VII.A. Type 2 Smalle stroken (max 3cm breedte) uitgevoerd in kloskant en vervaardigd in linnen, wordt stopkant genoemd. De motieven hebben een dikkere contourdraad in linnen. Opvallend is dat tijdens het klossen de spelden gestoken zijn binnen de contourdraden, een kenmerk dat bij stropkant uit de 18de eeuw wel meer voorkomt. Stropkant met driehoekige motieven en uitgerekte banden in linnenslag. Datering stilistisch: 18de eeuw Komt voor op reliek 62.	 X100526 (relik 62)
VII.A. Type 3 Smalle kantstrook (breedte 1 cm) met drielobmotieven in linnenslag op een Parijse grond. Afmetingen: Breedte: 1cm Datering stilistisch: 18de eeuw Komt voor op reliek 51.	

	Detail van X044965 (reliëk 51)
VII.A. Type 4a Eenvoudige vorm van Binche kloskant met een grond van sneeuwvlokken, verschillende figuratie. Afmeting: Breedte: 1cm Datering stilistisch: eerst helft 18de eeuw Komt voor op reliëken 49 en 67.	 X100527 (reliëk 49)
VII.A. Type 4b Eenvoudige vorm van Binche kloskant met een grond van sneeuwvlokken, verschillende figuratie. Datering stilistisch: eerst helft 18de eeuw Komt voor op reliëk 37.	 X100528 (reliëk 37)
VII.A. Type 4c Eenvoudige vorm van Binche kloskant met een grond van sneeuwvlokken, verschillende figuratie. Afmeting: Breedte: 1,5cm Datering Stilistisch: eerst helft 18de eeuw Komt voor op reliëk 50.	 X100529 (reliëk 50)
<u>VII.B. KLOSKANT IN METAALDRAAD</u>	
Metaaldraad dat in kloskant verwerkt is komt in twee types voor : - ofwel is het een goud- of zilverkleurige lamel dat gewikkeld wordt rond een kern in zijde; - ofwel gaat het om een lamel die vlak verwerkt.	

VII.B. Type 1 Kloskant met schulp-, schelp- en waaiermotieven en driehoekvormige golvende ranken langs één rand; de andere rand is recht afgewerkt. Soms komt deze kantsoort voor in een rozet. Het is vervaardigd in verschillende types zilverdraad: file, frisé en zilverlamel. Afmetingen : hoogte: ca. 5 cm – rapportbreedte: 12,5 cm Datering stilistisch: 18de eeuw Komt voor op relieken 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 13, 14, 16, 17, 33, 34, 45 en 81.	 Detail van X036135L (reliëk 81)
VII.B. Type 2 Kloskant met schulpmotieven langs één rand, de andere rand is recht afgewerkt. Vervaardigd in filé zilverdraad, met enkelvoudige reizigers als soort van inslagdraad. Afmetingen: hoogte: ca. 2 cm – rapportbreedte: 4,5 cm Datering stilistisch: 18de eeuw Komt voor op relieken 12, 46 en 81.	 Detail van X036136L (reliëk 81)
VII.B. Type 3 Kloskant met schulpmotieven langs beide zijden. Vervaardigd in gouddraad: filé en gekartelde lamel die filé-S is gewonden (geen kern zichtbaar). Afmetingen: hoogte: 4,5 cm - rapportbreedte: ca. 4 cm Datering stilistisch: 18de eeuw Komt voor op relieken 21, 40, 42, 46 en 81.	 Detail van X036136L (reliëk 81)
VII.B. Type 4 Stropkant (soort kloskant) met schulpmotieven langs één rand, de andere rand is recht afgewerkt. Vervaardigd in zilverdraad: frisé, filé en lamel, met enkelvoudige reizigers als soort van inslagdraad. Afmetingen: hoogte: ca. 3,6 cm – rapportbreedte: 7,4 cm Datering stilistisch: 18de eeuw Komt voor op relieken 44 en 81.	 Detail van X036136L (reliëk 81)

VII.B. Type 5 Kloskant met schulpmotieven en golvende ranken langs één rand, de andere rand is recht afgewerkt. Vervaardigd in gouddraad: filé, frisé en lamel. De reizigers werken niet enkelvoudig in de schulpen. Afmeting : hoogte: ca. 5 cm Datering stilistisch: 18de eeuw Komt voor op reliek 12.	 Detail van X043459 (relik 12)
VII.B. Type 6 Smalle strook kloskant met schulpmotieven langs één rand, de andere rand is recht afgewerkt. Vervaardigd in gouddraad: filé en lamel. De reizigers werken enkelvoudig in de schulpen. Afmetingen: hoogte: ca. 1 cm – rapportbreedte: 1,1 cm Datering stilistisch: 18de eeuw Komt voor op relieken 12, 68 en 73.	 Detail van X044957 (relik 73)
VII.B. Type 7 Smalle strook kloskant met schulpmotieven langs één rand, de andere rand is recht afgewerkt. Vervaardigd in gouddraad: filé en lamel. De reizigers werken enkelvoudig in de schulpen. Afmetingen: hoogte: ca. 2cm – rapportbreedte: 4 cm Datering stilistisch: 18de eeuw Komt voor op relieken 12, 21 en 110.	 Detail van X044992 (relik 110)
VII.B. Type 8 Kloskant met schulpmotieven langs één rand, de andere rand is recht afgewerkt met enkele boogjes als versiering. Vervaardigd in filé-S in goud- en zilverdraad op een witte kern, gedubbeld gebruikt bij contourdraden. De reizigers werken enkelvoudig. Afmetingen: hoogte: ca. 2 cm – rapportbreedte: 3 cm Datering stilistisch: 18de eeuw Komt voor op relieken 21 en 53.	 Detail van X044968 (relik 53)

VII.B. Type 9

Kloskant in zilverdraad met schulpmotieven en golvende ranken langs één rand de andere rand is recht afgewerkt. De lamellen in de schulpen worden in halve slag geklost met de enkelvoudige reizigers. Vervaardigd in zilverdraad: filé en lamel. De filédraden hebben een witte kern en een zilveren lamel die in S gewonden is.

Afmetingen: hoogte: ca. 2 cm – rapportbreedte: 6,5 cm

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op relieken 10, 21, 42 en 53.

Detail van X043435 (reliëk 21)

VII.B. Type 10

Kloskant in gouddraad met gewrongen slagen. Het heeft een rasterpatroon waarin twee gedubbelde zilverdraden ellipsmotieven vormen.

Afmetingen : hoogte: ca. 2 cm – rapportbreedte: 1 cm

Datering stilistisch: 16de – 17de eeuw

Komt voor op relieken 1, 27, 40, 43, 99 en 100.

Detail van X100418 (reliëk 1)

VII.B. Type 11

Kloskant met schulpmotieven langs één rand, de andere rand is recht afgewerkt. Vervaardigd in gouddraad: filé S op witte zeer zichtbare kern en lamel. De reizigers werken enkelvoudig.

Afmetingen: hoogte: ca. 2 cm – rapportbreedte : 2 cm

Datering stilistisch : 18de eeuw

Komt voor op relieken 28, 32 en 48.

Detail van X044048 (reliëk 28)

VII.B. Type 12 Kloskant met schulpmotieven langs één rand, de andere rand is recht afgewerkt. Vervaardigd in zilverdraad: witte kern met open gewonden zilverkleurige lamel. De reizigers in de schulpen werken enkelvoudig. Afmetingen: hoogte: ca. 2 cm – rapportbreedte: 4,5 cm Datering stilistisch : 18de eeuw Komt voor op reliek 31.	 Detail van X044044 (relik 31)
VII.B. Type 13 Kloskant met drielobbige bladeren in linnenslag op grond van gewrongen slagen. De randen zijn recht en hebben een klein lus motiefje. Vervaardigd in zilverdraad: filé S op witte kern; en gouddraad: filé S op witte kern. De gedubbelde reizigers werken enkelvoudig. Afmetingen: hoogte: ca. 3,5 cm – rapportbreedte: ca. 8 cm Datering stilistisch: 17de eeuw Komt voor op relieken 15 en 41.	 Detail van X038956L (relik 15)
VII.B. Type 14 Kloskant met schulpmotieven langs één rand, de andere rand is recht afgewerkt. Vervaardigd in zilverdraad: filé S op kern van witte zijde, en lamel. Gedubbeld gebruik voor reizigers die enkelvoudig werken. Afmetingen: hoogte: ca. 2 cm – rapportbreedte: 1,5 cm Datering stilistisch: 18de eeuw Komt voor op relieken 41, 46 en 47.	 Detail van X038932L (relik 46)

VII.B. Type 15

Kloskant met schulpmotieven langs één rand, de andere rand is recht afgewerkt. Vervaardigd in zilverdraad: filé S op witte kern.

Afmetingen: hoogte: ca. 1 cm – rapportbreedte: 1,3 cm

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op reliek 49.

Detail van X044967 (relik 49)

VII.B. Type 16

Kloskant met schulpmotieven langs één rand, de andere rand is recht afgewerkt. Vervaardigd in zilverdraad en lamel. De driehoeken zijn in netslag geklost. De lamel en de gedubbelde zilverdraad werken als enkelvoudige reizigers.

Afmetingen: hoogte: 2,3 cm

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op reliek 52.

Detail van X044990 (relik 52)

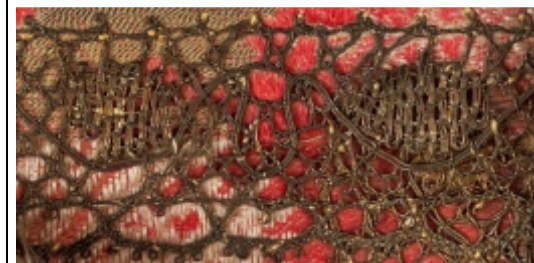
VII.B. Type 17

Kloskant, vlechtkant, in gouddraad (file S in goud op witte kern). Reizigers van gedubbelde draden die enkelvoudig werken.

Afmetingen: hoogte: ca. 2,5 cm – rapportbreedte: 2,5 cm

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op relieken 63, 97 en 111.

Detail van X044989 (relik 111)

VII.B. Type 18

Kloskant met schulpmotieven langs één rand, de andere rand is recht afgewerkt. Vervaardigd in zilverdraad: filé S op witte kern en goudlamel. Grond uitgevoerd in gesloten speld tralie.

Afmetingen: hoogte: ca. 2 cm – rapportbreedte: ca. 3 cm

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op relieken 48, 60, 71 en 97.

Detail van X044962 (reliëk 71)

VII.B. Type 19

Smalle strook kloskant met een rechte rand langs beide zijden. Vervaardigd in gouddraad: filé S op gebroken witte zijde.

Afmetingen: hoogte: ca. 0,7 cm – rapportbreedte: 0,4 cm

Datering stilistisch: laat 16de- vroeg 17de eeuw

Komt voor op relieken 99 en 100.

Detail van X100524 (reliëk 99)

VII.B. Type 20

Strook kloskant met schulpmotieven tussen golvende ranken. Vervaardigd in gouddraad: filé (lamel in S gewonden rond witte zijden kern) en lamel. De filédraad is gedubbeld gebruikt, de reizigers werken enkelvoudig.

Afmetingen: hoogte: 2,5 cm – rapportbreedte: ca. 5,2 cm

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op reliëk 24.

Detail van X045125 (reliëk 24)

VII.B. Type 21

Strook kloskant met twee rijen schulpmotieven. Vervaardigd in zilverdraad: filé (draad in S gewonden rond witte zijden kern). In de onderste schulpmotieven zijn blokken in point d'esprit slagen. De reizigers werken enkelvoudig.

Afmetingen: hoogte: ca. 3 cm – rapportbreedte: ca. 8 cm

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op relieken 46 en 47.

Detail van X045114 (reliëk 46)

VII.B. Type 22

Strook kloskant met schulpmotieven aan beide zijden. Vervaardigd in gouddraad: filé (draad in S op zichtbare witte kern) en lamel.

Afmetingen: hoogte: 1,6 cm – rapportbreedte: 1,7 cm

Datering stilistisch : 18de eeuw

Komt voor op relieken 54, 61 en 70.

Detail van XX044983 (reliëk 54)

VII.B. Type 23

Strook kloskant met schulpmotieven en point d'esprit slagen. Vervaardigd in gouddraad (filé S in goud op witte kern) en lamel. Reizigers werken enkelvoudig.

Afmetingen: hoogte: ca. 2,2 cm – rapportbreedte: 3 cm

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op reliëk 66.

Detail van X044984 (reliëk 66)

VII.B. Type 24 Kloskant, vlechtkant in filé S in gouddraad op een witte kern. Afmetingen: hoogte : 0,5 cm Datering stilistisch: tweede helft 16de - vroeg 17de eeuw Komt voor op relieken 51, 99 en 100.	 Detail van X044998 (reliëk 99)
VII.B. Type 25 Kloskant, vlechtkant in filé S in gouddraad op een witte kern. Afmetingen: hoogte : 0,5 cm Datering stilistisch : tweede helft 16de - vroeg 17de eeuw Komt voor op relieken 51, 99 en 100.	 Detail van X044965 (reliëk 51)
IX. Galon	
<u>VIII.A. GALON IN METAALDRAAD</u>	

VIII.A. Type 1 – gevlochten metaaldraad

Vijf kettingdraden (de tweede vanaf zelfkant is gedubbeld) in zilver filé S op beige kern, de lamel is zeer onregelmatig van breedte. Ze werken in effenbinding met de inslagdraden in gouddraad filé S op donkergele kern, die aan een zijde lussen vormt.

Breedte : 0,4 cm

Datering stilistisch : 16de – 17de eeuw

Komt voor op relieken 57 en 64.

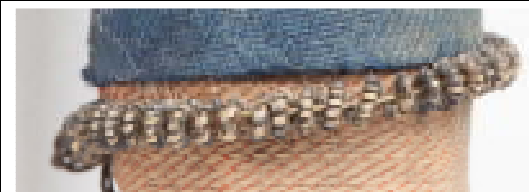
Detail van X045005 (reliëf 57)

VIII.A. Type 2 – festonvlecht

Zilverdraad (filé S membraan op witte zijden kern) is Z gewikkeld rond een volle metaaldraad. Deze draad is op zijn beurt rond S gewikkeld rond een volle metaaldraad.

Breedte : 0,2 cm

Komt voor op relieken 91, 92 en 94.

Detail van X100505 (reliëf 91)

VIII.A. Type 3 – galon kazuifel

De galon heeft een rode zijden grond in effenbinding met kettingeffect en is er een geometrisch ruitmotief gebrocheerd met gouddraden (file S op een gele kern).

Er is één gouddraad per basisinslag. Er zijn twee verschillende motieven die elkaar in een niet te bepalen regelmaat opvolgen. In het verticale fragment komt het eerste motief driemaal voor met een aanzet van het tweede motief.

In het horizontale fragment is aan de linker zichtbare zijde anderhalf maal het eerste motief aanwezig, vervolgens een aanzet van het tweede motief, en aan de rechter zichtbare zijde een stuk van het eerste motief en een aanzet van het tweede motief.

Het lintje is opgebouwd met langs beide kanten een zelfkant van 6 kettingdraden waartussen de brocheerinslagen binden met 27 kettingdraden. De kettingdraden zijn in ZS getorst, de zijden inslagdraden hebben geen merkbare tors.

Detail van X044975 (reliëf 74)

Op de schedula die deze galon 'beschrijft', staat dat dit een onderdeel is van een manipel of een stola waarmee de abt begraven werd. Breedte : 0,7 cm Datering stilistisch: vroege middeleeuwen Komt voor op reliek 74.	
VIII.A. Type 4 – metaalgalon met lusjes Door het gebruik van dikkere inslagdraden in metaaldraad krijgt men een galon met een visueel kettingeffect. Er zijn 6 tot 11 kettingdraden aanwezig en de inslag vormt soms aan één of twee zijden lusjes. Als ketting van buiten naar binnen : een dubbele, twee enkele en twee dubbele gouddraden (filé S op witte kern) en twee gele zijden draden. Als inslag : een gedubbelde gouddraad (frisé S op witte zijden kern) die aan de zijde met de zijden kettingdraad lussen vormt. Afmetingen: breedte: 0,7 cm Datering stilistisch: 15de tot de 17de eeuw. Komt voor op relieken 50, 67 en 102.	 Detail van X044966 (relik 50)
VIII.A. Type 5 – gefigureerde galon Galon met een witte zijden of linnen kettingdraad en een inslag van metaaldraad die de ketting volledig bedekt. Zij hebben steeds eenvoudige geometrische motieven waarbij de metaaldraadinslagen vlotten over en onder meerdere kettingdraden. Datering stilistisch: 17de – 18de eeuw Komt voor op relieken 24, 26, 30, 42, 63, 65, 80, 111 en 113.	 Detail van X100445 (relik 30)

VIII.A. Type 6 – gaasweefsel galon

Lint met ruit- en bladmotieven in metaaldraad. De ketting is in gouddraad op bleekgele kern (lamel, in S gewonden); de inslag is in gouddraad met bredere lamel rond bleekgele kern in S gewonden. Ze zijn gebonden in een open effenbinding waarop de motieven gebrocheerd zijn met vlotters van een verdriedubbelde draad, gelijkaardig aan de basisinslag. Tussen de motieven vlot de brocheerinslag. De goudlamel heeft een zeer streperig effect, mogelijk omdat de goudlaag de onderlaag niet volledig bedekt. Breedte : 3 cm
Ketting- en inslagdichtheid: 15 draden per cm
Datering stilistisch: 17de-18de eeuw
Komt voor op relik 20.

Detail van X100444 (relik 20)

VIII.A. Type 7a – galon in metaaldraad

Galon in metaaldraad met vijf kettingdraden en blokjesmotieven. Breedte : 0,5 cm
Komt voor op relieken 63, 64, 65, 111, 113 en 114.

Detail van X100522 (relik 113)

VIII.A. Type 7b – galon in metaaldraad

Galon met figuratie in metaaldraad. Een gedubbelde en een enkele gebroken witte kettingdraad werken met een zilver inslag (gouddraad : filé S met een gebroken witte kern in zijde) in effenbinding voor de grond. Voor de blokjesmotieven vlot de inslag afwisselend over en onder de basisketting en bindt in effenbinding met de dunne ketting. Dit is duidelijk een gerecupereerde galon daar er om de enkele centimeters ronde zones die zwart geworden zijn zitten. Dit zijn sporen van nagels, die voor een vroeger gebruik dienden. Breedte : 1 cm
Kettingdichtheid: 60 draden per cm – inslagdichtheid: 26 draden per cm
Komt voor op relik 80.

X045008 (relik 80)

VIII.A. Type 8 – goudgalon De ketting van de galon heeft vier gebroken witte draden, drie gedubbelde gouddraden (verguld koper(?) filé S op gebroken witte zijden kern) en vier witte zijden kettingdraden. Als inslag zijn er witte draden en gouddraad (filé S op gebroken witte kern, dunner dan schering) gebruikt die in effenbinding binden. De inslag vormt lussen aan beide zijden. Breedte : 0,7 cm Datering stilistisch : 16de – 17de eeuw Komt voor op relik 102.	 Detail van X045001 (relik 102)
VIII.A. Type 8b – galon in zilverdraad Het is een galon in effenbinding met inslag effect. Het is vervaardigd in 5 kettingdraden in beige zijde en inslagen in zilver filé draad in S gewonden rond een witte kern. Er zijn telkens 6 inslagen die een aansluitende zelfkant vormen, daarna 6 keer een lus aan beide zijden. Afmetingen: breedte: 0,7cm Komt voor op relik 24.	 Detail van X045088 (relik 24)
VIII.A. Type 8c – galon in zilverdraad Het lint is opgebouwd met 7 kettingdraden : 1 gedubbelde getrokken draad, 2 filé S op witte kern, 1 lamel, 2 filé S op witte kern en 1 gedubbelde getrokken draad. De inslagdraad van zilver filé S op witte kern bindt in effenbinding met de ketting. Afmetingen: breedte: 0,6cm Komt voor op relik 41	 X100426 (relik 41)

VIII.A. Type 9 – galon met borduurwerk

Brede goudgalon, witte ketting volledig overdekt door inslag in gouddraad (filé S op lichtgele kern) dat aan de buitenzijden vlottermotieven in driehoeken vormt. De driehoeken zijn geaccentueerd door een geborduurde zigzaglijn in gele (oorspronkelijk rosbruine) zijde. Verder is de galon geborduurd met platsteek en ingrijpsteek in zijde.

Breedte lint : 3,5 cm

Kettingdichtheid: 72 draden per cm – inslagdichtheid: 9 draden per cm

Datering stilistisch : 17de eeuw

Komt voor op relik 113.

Detail van X044987 (relik 113)

VIII.A. Type 10 – randafwerking in metaaldraad

Het bandje is SZ getwijnd met vier draden, namelijk twee groene zijden draden en twee in membraangouddraad. Vermoedelijk is het twijnen uitgevoerd met twee lussen die gemanipuleerd worden door de vingers van één persoon. Een tweede persoon bracht de inslag in beige zijde aan waarmee de twijnboord aan de rand van de stof bevestigd is.

Vergelijkingsmateriaal: in het schrijn van HH. Harlindis en Relindis in de Sint-Catharinakerk te Maaseik, bevindt er zich een gelijkaardige galon. Ook hier is die op een roze tafzijde aangebracht.

Datering stilistisch: 13de – 14de eeuw

Komt voor op relik 39.

Detail van X100449 (relik 39)

VIII.A. Type 11 – randafwerking in vlechtwerk

Verschillende soorten:

- Koord vervaardigd uit een platte vlecht bestaande van vier gouddraden die 1/1 gevlochten zijn. Dit komt voor op relieken 3, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 38 en 48.

Een vlecht van twee keer twee gouddraden, de twee twijnboorden kunnen echter in dezelfde richting of in tegenovergestelde richting getwijnd worden (2S).

Zie relieken 3 en 13.

- Koord vervaardigd uit vlecht bestaande van vijf gouddraden die 1/1 gevlochten zijn, dit komt voor op relik 2. De vlecht vervangen door een met 5 lussen gevlochten onregelmatige keperstructuur, de zogenaamde niet orthodoxe techniek.

Afmeting : breedte van de vlecht : 0,4 cm

Detail van X100484 (relik 9)

Datering stilistisch: 16de – 17de eeuw Komt voor op relik : 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 38 en 48.	
VIII.A. Type 12 – randafwerking met lussen Rondom het paneel is een boord met franjes genaaid met overhandse steken in witte getwijnde zijde. Het is opgebouwd uit vier witte kettingdraden en een inslagdraad van zilverdraad (filé S op zichtbare witte kern) dat langs één kant een lus vormt. De buitenste twee kettingdraden werken in effenbinding met de enkele inslag, de kettingdraden dichtst bij de lussen van de franje werken in twijnbinding. De twijnbinding verandert zonder regelmaat van richting. Afmetingen: breedte: 0,8 cm Komt voor op relieken 56 en 57.	 Detail van X045006 (relik56)
VIII.A. Type 13 – getwijnde metaaldraad Verschillende metaaldraden (goudraad, lamel met een zijde kern, membraan goudraad) getwijnd rondom elkaar en bevestigd met overhandse steken in zijdegaren op de onderlaag. Wordt gebruikt in verschillende borduurwerken als decoratie en wordt gebruikt als afwerking van weefsels. Om de afwerking te maken, werden onder de goudraden ook zijde garen opgelegd en bevestigd met diezelfde overhandse steken op onderlaag. Komt voor op relieken 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 29A, 30, 32, 33, 35, 38, 40, 42 43, 44, 58, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 104 en 111.	 X100486 (relik 11)

<u>VIII.B. GALON IN TEXTIEL</u>	
VIII.B. Type 1a – linnen ophanglus Lint in effenbinding in linnen, beide stelsel Z gesponnen. Deze linnen linten hebben verschillende doeleinden: randafwerking aan de binnenzijde van 18de-eeuwse weefsels of ophanglussen voor de miniatuurantependia. Kettingdichtheid: 20 draden per cm – inslagdichtheid: 14 draden per cm Breedte: 1,4 cm Komt voor op relieken 32, 49, 52, 112 en 114.	 detail Herkenrode_052
VIII.B. Type 1b – linnen ophanglus Lint in effenbinding in linnen Z in beide stelsels. Kettingdichtheid: 30: draden per cm – Inslagdichtheid: 24draden per cm Afmetingen: Breedte lint: 0,75 cm Komt voor op reliek 65,41	 X100511 (reliëk 65)

VIII.B. Type 2 – zijden ophanglus

Roos lint met witte strepen in de kettingrichting dat verwerkt is als ophanglus.

Kettingdichtheid: 22 draden per cm – inslagdichtheid: 18 draden per cm

Breedte: 1,4 cm

Komt voor op relik 63.

X100533 (relik 63)

VIII.B. Type 3a – zijden ophanglus

Lus als ophangstelsel in een lint in effenbinding met gedubbelde gele zijden ketting en dunne beige inslag.

Kettingdichtheid: 40 draden per cm – inslagdichtheid: 14 draden per cm

Breedte: 1,7 cm

Komt voor op relik 113.

Detail van X044987 (relik 113)

VIII.B. Type 3b – zijden ophanglus

Roze lint in tafzijde (waarschijnlijk in situ verkleurd, oorspronkelijk geel).

Kettingdichtheid: 64 draden per cm – inslagdichtheid: 32 draden per cm

Breedte: ca. 1,5 cm

Komt voor op relieken 21, 53 en 64.

Detail van X043437 (reliëk 21)

VIII.B. Type 4 – blauw zijden lint

Lichtblauwe lint in tafzijde, soms in situ verkleurd tot beige en in enorm slechte staat van bewaring. De rietstrepen wijzen op een inrijging van twee draden per rietband.

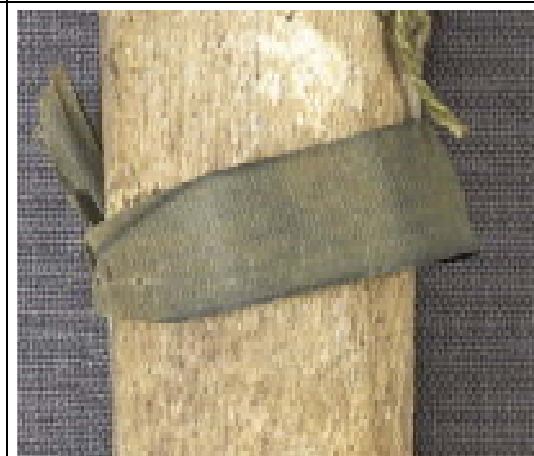
Dit lint werd ofwel op een reliëk gespeld als decoratie ofwel werd het rondom de botten gewikkeld. Bij het laatste diende het lint om aan de hand van een spijker het reliëk op een harde ondergrond te bevestigen.

Kettingdichtheid: 48 draden per cm – inslagdichtheid: 20 draden per cm

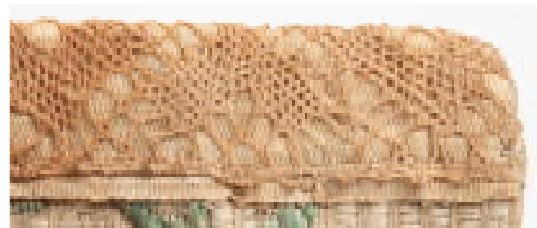
Breedte: 1,2 cm

Datering stilistisch : 17de – 18de eeuw

Komt voor op relieken 19, 34, 36, 38, 83, 87, 88, 91 en 96.

Detail van X044075 (reliëk 87)

VIII.B. Type 5 – roze lint Onder de linnen kloskant is een lint in roze zijde aangebracht, het lint is in effenbinding geweven. Dit is een duidelijke verwijzing naar de meestal rode of roze onderlaag van bredere boorden kloskant die op grote antependia in de 17de en 18de eeuw voorkomen. Kettingdichtheid: 80 draden per cm – inslagdichtheid: 75 draden per cm Afmeting: Breedte: 3 cm Komt voor op relieken 37, 49, 50, 62, 67, 70 en 98.	 Detail van X100525 (reliëk 98)
VIII.B. Type 6 – lichtblauwe lint Lint in kettingsatijn 5Z in blauw, in situ verkleurd, onder metaalkloskant (D: VII.B. T.17) Komt voor op reliëk 111.	 Detail van X044989 (reliëk 111)
VIII.B. Type 7 – breed roze lint Roze kettingrips dat in situ sterk verkleurd is. De inslag werkt aan de zelfkanten telkens eenmaal normaal en tweemaal met een lus. Breedte: 8,5 cm Dichtheid stelsels: ketting: 60 draden per cm – inslag: 30 draden per cm Datering stilistisch: 18de – 19de eeuw Komt voor op relieken 25 en 27.	 Detail van X044042 (reliëk 25)

VIII.B. Type 8 – gefigureerde lint

Een gefigureerd lint in wit en lichtblauw zijde. Samenstelling van de kettingdraden: twee witte, één blauwe, één dikkere getwijnde blauwe, één enkele blauwe en een reeks witte die vlottermotieven vormen. Aan de andere zijde zelfde randafwerking, maar de witte inslag vormt daar lussen in twee hoogtes.

Geometrische motieven van witte kettingvlotters stellen mogelijk zeer sterk gestileerde naar elkaar toegewende vogels voor. Opmerkelijk zijn de blauwe randen van drie kettingdraden, waarvan de middelste op het weefgetouw een lagere spanning kreeg, waardoor hij zich omheen de inslagen slingert.

Afmetingen: breedte: 1,1 cm – rapportbreedte: 2,2 cm

Komt voor op reliek 102.

Detail van X100517 (relik 102)

VIII.B. Type 9a – zijdelint met franjes

Een lint met franjes in gele zijde met spiegelketting die blokjes vormt, voor de ketting zijn diverse soorten zijdedraad gebruikt, waardoor er motieven met kettingvlotters ontstaan. De inslagdraad bestaat uit een dubbele getwijnde draad (2 Z/S torsie) die de franjes vormen.

Breedte: 2 cm

Komt voor op reliek 34.

X100420 (relik 34)

VIII.B. Type 9b – zijdelint met franje

Zwarte zijden lint met franjes.

Dichtheid stelsels: ketting: 48 draden per cm - inslag: 15 draden per cm

Afmetingen: breedte: ca. 1cm

Komt voor op relik 24.

Detail van X100497 (relik 24)

VIII.B. Type 10 – zijdelint met gimp

Smalle linten met lusjes en knoopmotieven die geweven zijn met zijde en gimp. Gimp is een dikkere draad of bundel draden die op zijn beurt omwonden is door een gekleurde zijdedraad.

Deze samengestelde galon is opgebouwd uit twee smalle crête galons die tegen elkaar genaaid zijn. Elke galon heeft veertien kettingdraden en twee gedubbelde blauwe inslagdraden in zijde. De inslag bindt in effenbinding met de ketting en geeft het effect met twee gimpdraden (blauwe zijde op blauwe S zijden kern) die aan de zijde met de gedubbelde kettingdraden lussen vormen.

Afmeting: Breedte: 0,5 cm

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op relik 55.

Detail van X044980 (relik 55)

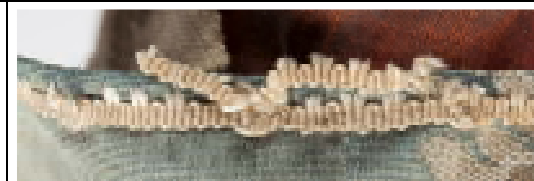
VIII.B. Type 11 – gelobde zijden lint

Witte ketting en een gebundelde inslag in witte zijde maar in plaats van de geknoopte raster een identiek bandje dat boogjes vormt.

Afmetingen: breedte : 0,3 cm - afstand tussen de bogen: 2 cm

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op relik 33.

X100442 (relik 33)

VIII.B. Type 12 – geknoopt lint

De galon met een ketting in witte zijde (vermoedelijk 17 draden) werkt in kettingrips met een witte basisinslag van gebundelde zijde. Aan de bovenzijde worden lussen gelaten tussen twee inslagen, aan de onderzijde zijn de lussen doorgeknipt.

Na zes kwastjes onderaan wordt een figuurinslag in gebundelde witte zijde aangebracht, die onderaan in een raster van geknoopte draden uitloopt. De tweede 'poot' van het raster wordt na drie kwastjes onderaan weer ingeweven.

De galon is zo opgenaaid dat de kwastjes de rand van het weefsel net niet raken.

Datering stilistisch: dit soort galon werd vooral gebruikt bij vrouwenkledij en werd blijkbaar vaak vervaardigd in kleuren aangepast aan elk object. Stalen zijn onder andere te vinden in het Berg manuscript in Stockholm uit het midden van de 18de eeuw.

Datering stilistisch: 18de eeuw

Komt voor op relik 32.

X100443 (relik 32)

VIII.B. Type 13a – linnen koordje

Rond geweven koordjes in wit linnen komen voor aan de rand van enkele relieken.

Ze zijn ofwel rond geweven op kleine getouwen ofwel op een ronde plaat gemonteerd met gaatjes aan de rand.

Ze zijn steeds zo aangenaaid dat oogjes vrij blijven om er een lint door te kunnen rijgen.

Gelijkaardige koordjes in groene zijde werden gebruikt bij het inpakken van de zegels van de aflatbrief van Herkenrode, waarbij de verpakking vermoedelijk uit de 15de eeuw dateert.

Komt voor op relieken 32 en 41.

Detail van X045133 (relik 41)

VIII.B. Type 13b – linnen koordje

Koordje in wit linnen aangenaaid met zwarte getwijnde zijde, in effenbinding met vier witte kettingdraden en een tubulaire inslag in wit linnen.

Met één kaart met vier gaatjes die afwisselend vooruit en achteruit gedraaid wordt, zijn ze snel te maken, hoewel er niet met zekerheid gezegd kan worden dat deze techniek hier gebruikt werd.

De lussen zoals hier gevormd, dienden onder andere om de nek van trekmutsen te stropen en als sluiting van kussenslopen, waarbij een lint of koordje afwisselend door een lus aan beide kanten van de opening geregen wordt.

Datering stilistisch: dergelijke koordjes waren tot in de 18de eeuw vermoedelijk zeer gebruikelijk.

Komt voor op relik 23.

Detail van X100473 (relik 23)

VIII.B. Type 14 – gevlochten koordje

Gevlochten koordje met lussenvlecht, met drie gele en drie witte lussen.

Komt voor op relik 73.

Detail van X044957 (relik 73)

VIII.B. Type 15 – randafwerking in vlechtwerk

Een randafwerking in effenbinding met kettingeffect met afwisselend drie gouden en een gekleurde kettingdraad, waarvan de inslag doorheen de rand van het weefsel genaaid is.

Verschillende opbouw van lint in verschillende relieken:

1-43: randafwerking met groene getwijnde zijdedraden en drie metaaldraden.

36: randafwerking met rode getwijnde zijdedraden en drie metaaldraden. Het is opgebouwd uit 10 kettingdraden (van boven naar onder: 4 draden rode zijde, 1 gouddraad, 1 draad rode zijde, 1 gouddraad, 1draad rode zijde, 1 gouddraad, 1draad rode zijde). De gouddraad is vermoedelijk een zeer gesleten membraangouddraad. De kettingdraad werkt in kettingripsbinding met een rode zijden inslag die eveneens het bandje vasthecht op de rand van het weefsel. De 4de rode draad werkt samen met de eerste gouddraad.

Detail van X043447 (relik 1)

27-40: De band is opgebouwd uit een reeks kettingdraden: vijf gebroken witte, één gouden, één witte, één gouden, één witte, één gouden en twee witte. Het is met de roze inslagdraad bevestigd aan de rood fluwelen onderlaag.

Afmetingen : breedte van het bandje : 0,3 cm

Datering stilistisch: de techniek is bekend uit iconografische bronnen uit de 15de tot 17de eeuw. In een Spaans schilderij uit de 15de eeuw manipuleert de jonge Jezus de lussen, terwijl Maria met naald en draad een inslag aanbrengt en die aan een kledingstuk naait.

Een 17de-eeuwse gravure uit Noord-Nederland toont een hoedenmaker en zijn helper die een getwijnde rand aan een hoed naaien.

Komt voor op relieken 1, 8, 27, 36, 40 en 43.

Detail van X100434 (reliëk 36)

VIII.B. Type 16 - lussenvlechtwerk

Instructies voor het maken van lussenvlechtwerk zijn onder andere bewaard in het manuscript uit Engeland en Duitsland. Veel hengsels van reisbeurzen zijn in lussenvlechtwerk gemaakt.

Twee witte en drie groene zijden lussen van gedubbelde, getwijnde draad zijn samen gevlochten en vormen een 'unorthodox' vlecht (zoals bij reliëk 45).

Bij reliëk 96 zijn groene zijden lussen van gedubbelde, getwijnde draad zijn samen gevlochten. Op reliëk 45 is er als vulweefsel een vlecht van roze zijde.

Breedte: 0,2 cm

Datering stilistisch: gevlochten bandjes vervaardigd door lussenmanipulatie met de vingers kwam tijdens de middeleeuwen en tot in de 17de eeuw vermoedelijk in heel Europa veel voor.

Komt voor op relieken 42, 45 en 96.

X100453 (reliëk 42)

VIII.B. Type 17 – zijden lint in blauwe zijde Ketting en basisinslag in blauwe zijde in effenbinding met kettingeffect. Lussen gevormd door gimpinslag met witte kern omwikkeld met blauwe zijde. Veertien basisinslagen per twee gimpinslagen. Afmetingen: hoogte : 0,7 cm – tapportbreedte : 1,2 cm Komt voor op relik 112.	 Detail van X044970 (relik 112)
VIII.B. Type 18 – geel/rood gestreept lint De fluwelen kinband van schedelreliken 1 en 27 zijn afgewerkt met een gestreept lint. De kettingdraden zijn afwisselend geel en rood en werken met de gedubbelde rode inslag in effenbinding. Door de dikkere inslagdraad verkrijgt met een kettingeffect. Structuur: acht gele en acht rode getwijnde draden 2Z/S met rode inslag. Breedte: ca. 0,8 cm Datering stilistisch: vermoedelijk 16de of begin 17de eeuw Komt voor op reliken 1 en 27.	 Detail van X100418 (relik 1)
VIII.B. Type 19 – roze lint Lint in effenbinding met kettingeffect; oranjerode ketting en inslag. Grondweefsel voor borduurwerk met opgelegd goud (D.I. T8), recuperatie vanuit profane kostuums. Kettingdichtheid: 52 draden per cm – inslagdichtheid: 28 draden per cm Datering stilistisch 17de eeuw Komt voor op reliken 56 en 57.	 Detail van X045006 (relik 56)
VIII.B. Type 20 – beige lint Beige lint in taf met beige schering en inslag. De zelfkant is in dezelfde binding. Afmetingen breedte: 2,7cm Dichtheid stelsels: ketting: 56draden per cm - inslag: 28draden per cm Komt voor op relik 108.	 Detail van X036134L (relik 108)

X. Knooptechnieken

IX. Type 1 – soort naaldkant

Fragmenten van weefsels die in knooptechniek vervaardigd zijn. De techniek is uitgevoerd in festonsteken, gelijkend op naaldkant.

Zowel de kleuren als de techniek lijken sterk op die van de aurifriesen van de 'Cappa Leonis', de kroningsmantel van de Duitse keizers, bewaard in de dom van Aken. De 'Cappa Leonis' bevat onderdelen, onder andere papegaaien die in reliëf uitgewerkt zijn. Een reliekbeurs, bewaard in de Oud-Katholieke Gertudiskathedraal te Utrecht, bevat vergelijkbare elementen.

Komt voor op reliek 13.

Detail van X100493 (relik 13)

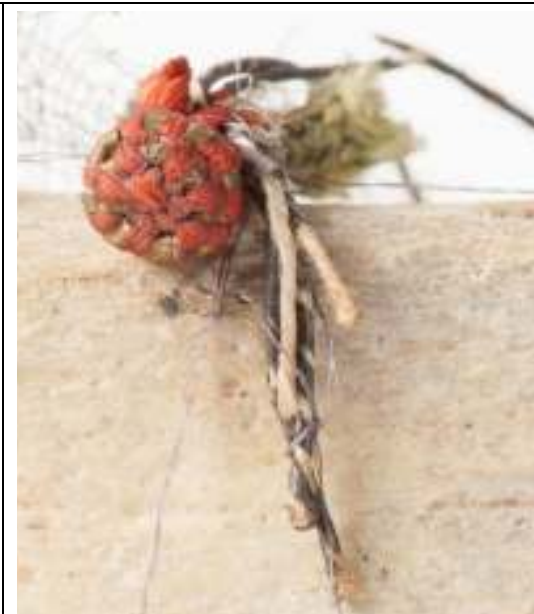
IX. Type 2 – knoopje

Fragment van twee gevlochten bandjes, lussenvlechtwerk (onorthodox 5 of 7 lussen in groene zijde), samengevoegd door een knoopje. Het knoopje bestaat uit een metaaldraad die in een spiraal gelegd is rond de bolle vorm die de uiteinden van de gevlochten bandjes vormt. De spiralende metaaldraad is met lussen met rode zijde vastgezet. De techniek is verwant met die van mandenvlechtwerk in spiraaltechniek. Het gebruik van zijde en metaaldraad in dit voorbeeld uit de 15de eeuw is vermoedelijk een voorloper van het zogenaamde 'point d'Espagne' werk in gouddraad en veelkleurige zijde, dat vanaf de 17de tot de 19de eeuw voorkomt.

Mogelijk een deel van de verpakking van een kleinere relik. Gelijkaardige knopen komen voor aan vlechtwerk dat gebruikt is ter versiering van de relikpakketten van het besloten hofje in Gotische kast (Begijnhof Herentals). Ook in de besloten hofjes uit de 15de en het begin van de 16de eeuw is de techniek veel gebruikt als onderdeel bij de opbouw van bloemen in zijdedraad.

Datering stilistisch : tweede helft 15de eeuw – begin 16de eeuw

Komt voor op relik 96.

Detail van X100503 (relik 96)

IX. Type 3

Vermoedelijk een dubbele metaaldraad waarrond wit linnen in effenbinding gewikkeld is. Hierop zijn op regelmatige afstanden: twee rijen half bolvormige zilveren kralen (D: II. T.6), verdikkingen omwikkeld met linnen waarop telkens horizontale rijen zilveren kralen zitten en omwikkelingen met blauwe zijde.

Breedte: 0,8 cm

Datering stilistisch : 17de – 18de eeuw

Komt voor op relik 79.

Detail van X044972 (relik 79)